

100 වසරකට පෙර: ජර්මනිය තුළ බිස්මාක්ගේ ගත සංචාරක මිලිටර්වාදී සමරුව

This week in history: March 30-April 4

ජර්මානු බලධාරීනු 1915 අප්‍රේල් 01දා, ජර්මානු අධිරාජ්‍යයේ නිර්මාතා ද දිගුකාලීන පෘසියානු නායකයා ද වූ ඔවෝ ගොන් බිස්මාක්ගේ සියවන උපන්දිනය වෙනුවෙන් මහජන උත්සව සංචාරක කළහ.

බරැලිනයේ හා අනෙකුත් ප්‍රධාන නගරවල විදි සිය ගනන් කොඩි වලින් සරසා තිබුනු අතර විශාල සමරු උත්සව පවත්වන ලදී. ඒ අන් කිසිවක් නොව, 1914 අගෝස්තුවේ පුපුරා ගිය පලමු ලෝක යුද්ධය තුළට කමිකරුවන් හා තරුනයින් බලහත්කාරයෙන් ඇද බැඳ ගැනීම සඳහා මිලිටර්වාදී ජාතිකවාදයේ වට්ටිවක් ගොඩනැගීමේ උත්සාහයකි.

කයිසර් විල්හෙල්ම II, ජර්මානු වාන්සලර් බෙන්මාන් වොන් භොල්ටෙග් වෙත යැවු විදුලි පතිචියකින් කියා සිටියේ, බිස්මාක්, “ජර්මනියේ ගක්තියේ හා අධිෂ්ථානයේ පුද්ගලාරෝපනය” බවය.

ඉතිහාසයේ එඩිගා ගුවිට්වන්ගරට අනුව, “බිස්මාක් කල්ලය, මහුගේ මරනය හා 1918 ජර්මනියේ පරාජය අතර කාලයේ ඉහළම තුඩුට පැමින සිටියේය. බිස්මාක්ගේ ස්මාරක ජර්මනිය පුරා පැන තැගුනු අතර සිය ජාතියේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය, බලය හා අනාගත ඉරනම සැමරීම සඳහා ජර්මානුවන් එක් රස්වූ නොයෙකුත් අවස්ථාවලදී මහුගේ නම හඩ තගනු ලැබේන.”

1898දී මියගිය බිස්මාක්, 1962දී කයිසර් විල්හෙල්ම I විසින් පෘසියාවේ ඇමති-ඡනාධිපති ලෙස පත්කර

තිබුනි. වංශාධිපති ජ්‍රන්කරයෙක් (පෘසියානු ඉඩම් හිමියෙක්) ද මිලිටර්වාදීයෙක් හා කමිකරු පන්තියේ රුදුරු විරැදුද්ධාදීයෙක් වූ බිස්මාක්, 1871 ජර්මානු ජීකාබද්ධයේ සහාපති වූ අතර නව සම්භාන්ත්වාගත රාජ්‍යයේ වාන්සලර් ලෙස ද පත්කරනු ලැබේන.

1862 සිය ප්‍රකට “ලේ හා යකඩ කජාව” තුළ බිස්මාක්, “ජර්මනිය තුළ පෘසියාවේ තත්ත්වය තීරනය කළ යුත්තේ, එහි ලිබරල්වාදයෙන් නොව එය සතු බලය මගිනි. ද්වස් මහා ප්‍රශ්න තීරනය කළ යුත්තේ, බහුතරයකගේ තීරන මගින් හෝ කජා මගින් නොව, යකඩ හා ලේ විශිනි.” යනුවෙන් පැවසිය.

ජර්මානු රජය විසින් කමිකරු පන්තියේ මහජන සමාජවාදී ව්‍යාපාරය මැඩිමට දැරන ලද උත්සාහයන්හිදී ද බිස්මාක් එහි හරි මැද සිටියේය. 1878දී මහු, සමාජ ප්‍රජාතනත්ත්වාදී පක්ෂයේ වෙශවත් වර්ධනය නීති විරෝධී කළ “සමාජවාදී විරෝධී නීති” පැනවූ අතර ඒවා රසිචිවැග් හෙවත් ජර්මානු පාරළිමෙන්තු නියෝජීතයන්ට බල නොපැ අතර 1890 බල රහිත කරන තෙක්ම ක්‍රියාත්මක විය.

මිලිටර්වාදයේ නියෝජීතයෙකු ලෙස බිස්මාක්, පෙරමුනු දෙකක යුද්ධය, එනම් තැගෙනහිරේදී රුසියාව සමගේ බටහිරදී ව්‍යාපාරය හා/හෝ ප්‍රන්සය සමගේ, යුද්ධයේ අනතුර වලක්වාගනිමින්, ජර්මනිය යුරෝපීය කටයුතු වලදී ප්‍රමුඛ තැනක තැබීමේ අරමුනු ඇතිව බල දේශපාලනයේදී තුළනයක් පවත්වා ගත්තේය.

© WWW.WSWS.ORG